

RAADSINFORMATIEBRIEF

14R.00455

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 18 november 2014

Portefeuillehouder(s) : wethouder Stolk

Portefeuille(s) : MILIEU

Contactpersoon : B. Wouda

Tel.nr. : 8621

E-mailadres : wouda.b@woerden.nl

Onderwerp:

SCHALIEGAS

Kennisnemen van:

De voortgang van onderzoek naar de mogelijkheden van schaliegas winning in Nederland.

Inleiding:*Schaliegas vrij Woerden*

Naar aanleiding van berichtgeving in augustus 2013 door de minister van economische zaken over schaliegas en de eerste conclusies van het onderzoek naar de effecten van Schaliegas winning heeft het college van burgemeester en wethouders de gemeente Woerden Schaliegas vrij verklaard (RIB 8 oktober 2013, 13R.00325). De minister is hiervan in kennis gesteld (brief 10 oktober 2013, 13U.17030).

Concept notitie reikwijdte en detailniveau

Op 2 juni 2014 ontving het college een brief (14.008849) van het ministerie van economische zaken. In de brief werd vermeld dat in het kader van de voorbereidingen op een structuurvisie schaliegas een milieueffectrapportage (plan-MER) wordt opgesteld. Alvorens deze plan-MER wordt opgesteld krijgen partijen, de gelegenheid te reageren op de concept notitie reikwijdte en detailniveau. Deze concept notitie gaat in op de aanpak van de plan-MER.

Zienswijze

Uit de concept notitie blijkt dat de ondergrond van de gemeente Woerden mogelijk schaliegas houdend is. Hierdoor maakt het grondgebied van de gemeente Woerden onderdeel uit van het plangebied van de plan-MER structuurvisie schaliegas. Dit is voor het college aanleiding geweest om een zienswijze in te dienen tegen de concept notitie. In samenwerking met de provincie Utrecht en de ODRU is door het college van burgemeester en wethouders een zienswijze ingediend (brief 2 juli 2014, 14U.11154). In deze zienswijze heeft het college benadrukt tegen winning van schaliegas te zijn. De provincie Utrecht heeft zelf ook een zienswijze ingediend (brief 24 juli 2014, 14.012337).

Reactie op zienswijze

Op 10 oktober 2014 heeft de gemeente Woerden, net als alle indieners van zienswijzen, een reactie ontvangen van de minister van economische zaken (14.017160). In totaal zijn 2.464 zienswijzen binnengekomen. In zijn reactie geeft de minister aan dat de ingediende zienswijzen leiden tot een uitbreiding van de plan-MER. In de bijlage van de brief worden op hoofdpunten een reactie gegeven op de zienswijzen.

Planning structuurvisie schaliegas

In het tweede kwartaal van 2015 verwacht de minister de plan-MER te ontvangen van Arcadis, die het onderzoek uitvoert. Deze plan-MER vormt een onderdeel van de structuurvisie schaliegas. In de structuurvisie zal de minister aangeven of en zo ja waar en onder welke voorwaarden schaliegaswinning in Nederland kan plaatsvinden. De minister wil na de zomer van 2015 de concept structuurvisie schaliegas ter inzage leggen waar eenieder op kan reageren.

Kernboodschap:

Het college van Woerden zal zich inspannen om schaliegas winning in de gemeente Woerden te voorkomen.

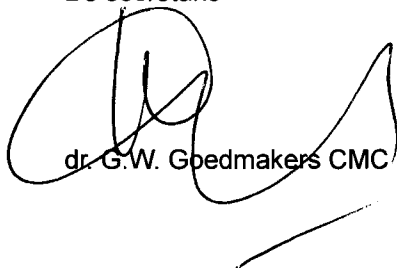
Vervolg:

Het college zal de raad informeren wanneer resultaten van de plan-MER beschikbaar komen.

Bijlagen:

RIB schaliegas, 8 oktober 2013, 13R.00325
Brief schaliegas vrij Woerden, 10 oktober 2013, 13U.17030
Brief minister economische zaken, 2 juni 2014, 14.008849
Zienswijze Woerden, 2 juli 2014, 14U.11154
Zienswijze provincie Utrecht, 24 juli 2014, 14.012337
Reactie minister economische zaken, 10 oktober 2014, 14.017160

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Moikenboer

RAADSINFORMATIEBRIEF

13R.00325

Van : College van burgemeester en wethouders

Datum : 8 oktober 2013

Portefeuillehouder(s) : J.I.M. Duindam

Portefeuille(s) : Milieu en Duurzaamheid

Contactpersoon : B. Wouda

Tel.nr. : 8621

E-mailadres : wouda.b@woerden.nl

Gemeente Woerden

13R.00325

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 40 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad gesteld door de heren R. Verbeij van de Fractie van Progressief Woerden en H.J. Hoogeveen van de fractie van D66 over Woerden als schaliegasvrije gemeente

Inleiding:

Op 10 september 2013 hebben de fracties van PW en D66 artikel 40 vragen aan het college van burgemeester en wethouders gesteld die betrekking hebben op de ontwikkelingen rondom schaliegas.

Schaliegas is aardgas dat wordt gewonnen uit schalie. Om dit gesteente te bereiken worden boringen uitgevoerd die horizontaal worden voortgezet, zodra de steenlaag bereikt is.

Aangezien boringen niet voldoende zijn om het gas te doen vrijkomen, dient de boorput te worden gestimuleerd. Dit gebeurt door middel van een techniek die hydraulisch fractureren, fraccen of (Engels) "fracking" genoemd wordt. Hierbij worden onder hoge druk grote hoeveelheden water, zand en chemicaliën ingespoten. Door de grote druk breekt het gesteente. De ontstane scheurtjes worden open gehouden door het ingespoten zand. Deze mix van water en chemicaliën wordt dan weer opgepompt. Dit productiewater (produced water) neemt zware metalen en van nature radioactieve elementen uit de ondergrond op. Dit moet als chemisch afval worden verwerkt. Een gedeelte van de gebruikte chemicaliën en vloeistoffen blijft echter in het gesteente achter.

Op 26 augustus 2013 is een onderzoek over schaliegas en de verdere voortgang naar de Tweede Kamer gestuurd. Het onderzoek dat de minister van Economische Zaken heeft laten doen, keek naar risico's en mogelijke gevolgen van schaliegaswinning. Uit het onderzoek blijkt volgens minister Kamp dat er geen redenen zijn om bij voorbaat winning van schaliegas te weigeren.

De minister heeft vervolgens op 19 september besloten dat de geplande proefboringen geen doorgang vinden en nader onderzoek noodzakelijk is. In dit nieuwe onderzoek worden alle locaties in Nederland waar proefboringen naar schaliegas kunnen plaatsvinden betrokken. Bij dit onderzoek wil het Rijk bestuurders en bewoners betrekken en informeren. Dat zal ongeveer 1,5 jaar in beslag nemen, zo schrijft Kamp. Pas daarna zal het kabinet een besluit nemen of er proefboringen naar schaliegas komen.

Beantwoording van de vragen::

1. Hoe interpreteert het College de resultaten van het onderzoek naar veilige schaliegaswinning in Nederland?

Antwoord college:

Het onderzoek door Witteveen+Bos geeft aan dat risico's voor natuur en milieu niet uit te sluiten zijn. In zijn brief aan de Tweede Kamer maakt minister Kamp dit ook duidelijk. Het college van Woerden is van mening dat niet te licht met risico's omgegaan mag worden. Winning van schaliegas, hoe economisch van belang zij ook moge zijn, mag niet leiden tot risico's voor natuur en milieu. Zolang deze gevolgen niet voldoende kunnen worden uitgesloten is het college tegen winning van schaliegas op zijn grondgebied.

2. Is het onderzoek van het ministerie van Economische zaken en de daaruit volgende toestemming voor proefboringen in drie Nederlandse gemeenten aanleiding voor het College om zich actiever op te stellen en zo ja hoe?

Antwoord college:

Ja, het college wil zich uitspreken tegen winning van schaliegas op zijn grondgebied zolang de gevolgen voor natuur en milieu niet uitgesloten kunnen worden. Het besluit van de minister om de proefboringen uit te stellen doen hier op dit moment niets aan af.

3. Is het college bereid om te verklaren dat het zich tot het uiterste zal inspannen om te voorkomen dat schaliegaswinning in Woerden gaat plaatsvinden?

Antwoord college:

Ja, het college zal zich scharen achter de gemeenten die zich inmiddels schaliegasvrij hebben verklaard.

4. Is het college bereid om Woerden, net als 58 andere gemeentes, "schaliegasvrij" te verklaren?

Antwoord college:

Ja, het college spreekt zich net als de inmiddels aangemelde gemeenten, meer dan 60 gemeenten hebben dit ten tijde van het schrijven gedaan, uit tegen winning van schaliegas.

Vervolg:

Communicatie

Het college van Woerden heeft zijn standpunt in een brief aan het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht en de Minister van Economische Zaken kenbaar gemaakt (bijlage 2).

Een afschrift van de brief aan Gedeputeerde Staten en de Minister zal het college versturen aan de Stichting Schaliegasvrij Nederland zodat de gemeente Woerden toegevoegd kan worden aan de lijst van gemeenten die zich reeds schaliegas vrij verklaard hebben.

Bijlagen:

1. vragen ex. artikel 40 Rvo n.a.v. het verzoek om Woerden als schaliegasvrije gemeente aan te merken ingediend door Progressief Woerden en D66, 13.025833
2. brief aan college van Gedeputeerde Staten Utrecht; verklaring schaliegas vrij Woerden, 13U.169969
3. brief aan de Minister van Economische Zaken; verklaring schaliegas vrij Woerden, 13U.17030

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. zijne excellentie de heer Kamp
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gemeente Woerden

13U.17030

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 4108
stadhuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
Banknummer
28.50.09.672

Archief

Onderwerp:
Verklaring schaliegasvrije gemeente
Woerden

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
geregistreerd onder nr.:

Datum 9 oktober 2013

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz. **10 OKT. 2013**

13U.17030

428621 / B. Wouda

Hooggeachte heer Kamp,

In de recente ontwikkelingen en berichtgeving in het dossier schaliegas ziet het college van burgemeester en wethouders van Woerden aanleiding om zich duidelijk uit te spreken waar het in dit dossier staat.

Het college van Woerden heeft via de media kennis genomen van de conclusies uit het onderzoek, uitgevoerd door Witteveen+Bos, dat is gepresenteerd op 26 augustus 2013. Het onderzoek laat zien dat risico's voor natuur en milieu bij winning van schaliegas niet uit te sluiten zijn. In uw brief aan de Tweede maakt u dit ook duidelijk.

Op 19 september 2013 heeft u besloten een brede studie uit te laten voeren naar alle mogelijke locaties voor proefboringen naar schaliegas in Nederland. Het onderzoek is bedoeld om meer inzicht te krijgen waar eventuele proefboringen het meest verantwoord uitgevoerd kunnen worden. Dit onderzoek zal circa 1-1,5 jaar duren. U heeft aangegeven dat lokale overheden bij dit onderzoek betrokken worden. Van de provincie Utrecht zal waarschijnlijk de zuidwestelijke helft deel uitmaken van de te onderzoeken locaties. Hiervan maakt het grondgebied van de gemeente Woerden onderdeel uit.

Het college van Woerden is van mening dat niet te licht met risico's omgegaan mag worden. Er is op dit moment onvoldoende duidelijk welke effecten voor natuur en milieu optreden bij winning van schaliegas. Bij de winning van schaliegas past een kritische houding zolang negatieve effecten niet voldoende kunnen worden uitgesloten.

Gelet hierop heeft het college van Woerden besloten de gemeente, net als vele andere gemeenten, schaliegasvrij te verklaren.

Op alle leveringen en overeenkomsten zijn onze algemene inkoopvoorwaarden van toepassing (www.woerden.nl)

Het college heeft hierbij overwogen, dat:

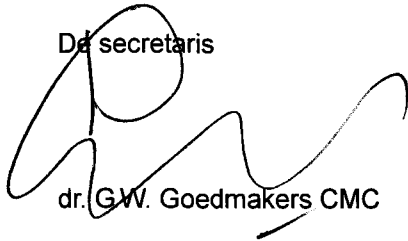
- de gemeente Woerden één van de gemeenten is waar schaliegas in de ondergrond aanwezig zou kunnen zijn;
- bij de winning van schaliegas op dit moment negatieve effecten voor natuur en milieu niet uitgesloten kunnen worden;
- een proefboring naar en eventuele winning van schaliegas risico's met zich meebrengt, bijvoorbeeld op het gebied van watervoorziening, die nog onvoldoende zijn onderzocht;
- aan gaswinning bezwaren kleven als het gaat om klimaatverandering, aantasting van landschap en leefbaarheid. Het staat daarmee een spoedige transitie naar duurzame energie mogelijk in de weg.

Gelet op ons standpunt vertrouwt het college van Woerden er op dat de gemeente Woerden actief betrokken wordt bij beoordeling van de resultaten van het onderzoek en bij de besprekingen wordt uitgenodigd tussen betrokken overheden en instanties. Een brief met dezelfde inhoud is verzonden aan het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht.

Wij zijn graag bereid u nader te informeren over ons standpunt over schaliegas. U kunt hiervoor contact opnemen met wethouder van milieu dhr. J.I.M. Duindam onder telefoonnummer 0348-428830.

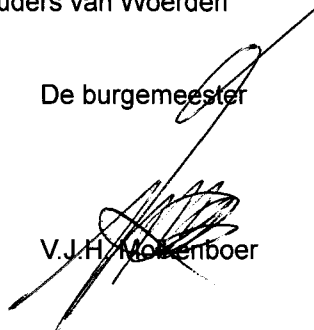
Hoogachtend,
College van burgemeester en wethouders van Woerden

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Mollenboer

cc: een kopij van deze brief is verzonden aan Stichting Schaliegasvrij Nederland, Nieuwe Looierstraat 31, 1017 VA Amsterdam

Registratiedatum: 02/06/2014
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Woerden
College van B&W
Blekerijlaan 14
3447 GR WOERDEN

RBP - 2 JUNI 2014

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.: B&W
B.V.O.:

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
mr. J.C. van Dalen

T 070 379 7065
F 070 379 7841
j.c.vandalen@minez.nl

Ons kenmerk
DGETM-EM / 14085779

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 27 mei 2014
Betreft Verzoek om reactie op de concept notitie reikwijdte en detailniveau schaliegas

Geachte College,

Zoals u waarschijnlijk weet, bereidt de Minister van Economische Zaken samen met de Minister van Infrastructuur en Milieu een structuurvisie schaliegas voor. Het kabinet kiest voor een optimale energiemix in Nederland. Daarom kijkt het ook naar schaliegas als nieuwe energiebron. Er zijn mogelijke risico's van schaliegaswinning voor mens en milieu. Daarom komt er een goede, evenwichtige visie op de winning van schaliegas in Nederland.

De Minister van Economische Zaken, samen met de Minister van Infrastructuur en Milieu, stelt daarom een structuurvisie schaliegas op welke begin 2015 klaar is. Op basis van zorgvuldig en onafhankelijk onderzoek, inspraak van betrokkenen en overleg met belanghebbenden zal een besluit worden genomen. Tot die tijd worden bestaande vergunningen aangehouden en nieuwe verzoeken niet in behandeling worden genomen.

Structuurvisie

De structuurvisie zal aangeven of en zo ja waar in Nederland mogelijk schaliegas gewonnen kan worden met zo min mogelijk overlast voor mens, milieu en natuur. Ook wordt beschreven op welke manier schaliegas mogelijk een rol kan spelen in de overgang naar een meer duurzame energievoorziening.

De eerste stap op weg naar de structuurvisie is een onderzoek naar de milieueffecten: een zogenoemde milieueffectrapportage (plan-MER). Een plan-MER brengt de milieugevolgen van schaliegaswinning in kaart. Hierbij wordt uitgegaan van de gebieden waarvan TNO aangeeft dat er mogelijk schaliegas in de grond zit. In de plan-MER worden geen gebieden aangewezen waarin eventuele opsporing en winning van schaliegas mogelijk is. De keuze voor gebieden wordt gemaakt in de structuurvisie.

Reactie

Overeenkomstig artikel 7.8 van de Wet milieubeheer (Wm) raadpleeg ik u hierbij graag over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het milieueffectrapport moet worden opgenomen. Ik verzoek u een reactie te geven op de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau (korte termijn aangeduid als

'concept-NRD') die te vinden is op de website van bureau energieprojecten:
www.bureau-energieprojecten.nl

Uw reactie

Uw schriftelijke reactie kunt u tot 9 juli 2014 sturen naar:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt conceptnotitie structuurvisie schaliegas
Postbus 23
2290 AA Wateringen

Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van de definitieve 'notitie reikwijdte en detailniveau'. Als de plan-MER is afgerond, wordt de ontwerpstructuurvisie schaliegas opgesteld. De ontwerpstructuurvisie wordt begin 2015 samen met de plan-MER ter inzage gelegd.

Nadere informatie

Op 28 mei 2014 verschijnt er ook (conform artikel 7.9 van de Wm) een advertentie in de Staatscourant en in de Volkskrant over de terinzagelegging van de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau voor het milieuonderzoek. Iedereen kan hierop tot 9 juli 2014 reageren. De advertentie vindt u in de bijlage.

Uitgebreide informatie vindt u op www.rijksoverheid.nl/schaliegas. Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met mevrouw J.C. van Dalen op telefoonnummer 070 379 7065.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Minister van Economische Zaken,

Mw. mr. drs. J.H. Brouwer
MT-lid directie Energiemarkt

Kennisgeving structuurvisie schaliegas

Voornemen tot het opstellen van de structuurvisie schaliegas en inspraak op opzet van het milieueffectrapport

Waarom dit voornemen?

Het kabinet kiest voor een optimale energiemix in Nederland. Daarom kijkt het ook naar schaliegas als nieuwe energiebron. Er zijn mogelijke risico's van schaliegaswinning voor mens en milieu. Daarom komt er een goede, evenwichtige visie op de winning van schaliegas in Nederland.

De minister van Economische Zaken ontwikkelt, samen met de minister van Infrastructuur en Milieu, een structuurvisie schaliegas welke begin 2015 klaar is. De ministers nemen een besluit op basis van zorgvuldig en onafhankelijk onderzoek, inspraak van betrokkenen en overleg met belanghebbenden. Tot die tijd worden bestaande vergunningen aangehouden en nieuwe verzoeken niet in behandeling genomen.

De structuurvisie zal aangeven of en zo ja waar in Nederland mogelijk schaliegas gewonnen kan worden met zo min mogelijk overlast voor mens, milieu en natuur. Ook wordt beschreven op welke manier schaliegas mogelijk een rol kan spelen in de overgang naar een meer duurzame energievoorziening.

Voordat de structuurvisie schaliegas kan worden geschreven, moet er eerst onderzoek worden gedaan naar de risico's en gevolgen van schaliegaswinning. Dit gebeurt door een zogeheten milieueffectrapport (plan-MER) op te stellen.

Hoe de overheid dit onderzoek wil uitvoeren, staat in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau. Iedereen kan deze conceptnotitie nu lezen en er zijn of haar commentaar op geven.

Dat kan van donderdag 29 mei tot en met woensdag 9 juli 2014.

Milieueffectrapportage en besluitvorming

De eerste stap op weg naar de structuurvisie is een onderzoek naar de milieueffecten: een zogenaamde milieueffectrapportage (plan-MER). Een plan-MER brengt de milieugevolgen van schaliegaswinning in kaart. Hierbij wordt uitgegaan van de gebieden waarvan TNO aangeeft dat er mogelijk schaliegas in de grond zit. In de plan-MER worden geen gebieden aangewezen waarin eventuele opsporing en winning van schaliegas mogelijk zijn. De keuze voor gebieden wordt gemaakt in de structuurvisie.

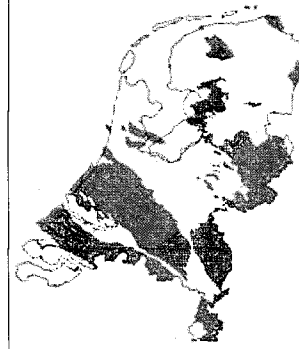
Passende beoordeling

Ten behoeve van het project wordt een passende beoordeling gemaakt, om te beoordelen welke gevolgen het project heeft voor Natura 2000-gebieden.

Plangebied plan-MER bovengronds
(tot 1.000 m onder maaiveld)

Plangebied plan-MER ondergronds
(vanaf 1.000 m onder maaiveld)

Hoe kunt u bijdragen aan een goede afweging?

Om het onderzoek naar milieueffecten zo zorgvuldig mogelijk op te stellen, kunt u meedenken over de opzet en uitvoering van het onderzoek. U kunt bijvoorbeeld reageren op de volgende vragen:

- Zijn er milieuthema's die volgens u ontbreken in het onderzoek naar de milieueffecten?
- Kunt u zich vinden in de criteria op grond waarvan bepaalde gebieden al dan niet worden uitgesloten van het milieuonderzoek?
- Is er sprake van onjuistheden of worden zaken over het hoofd gezien in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?
- Kunt u aangeven welke aspecten voor u belangrijk zijn bij eventuele opsporing en winning van schaliegas?

Waar kunt u de stukken inzien?

De conceptnotitie reikwijdte en detailniveau voor de plan-MER kunt u van donderdag 29 mei tot en met woensdag 9 juli 2014 (digitaal) inzien op www.bureau-energieprojecten.nl en tijdens reguliere openingstijden (op papier) bij het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag, T (070) 379 89 11.

Hoe kunt u uw zienswijze kenbaar maken?

Tot en met woensdag 9 juli 2014 kunt u digitaal, mondeling of schriftelijk uw reactie geven op de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau.

Digitaal:

Via een online-formulier op www.bureau-energieprojecten.nl.

Schriftelijk:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt conceptnotitie structuurvisie schaliegas

Postbus 23

2290 AA Wateringen

Mondeling:

Via het Bureau Energieprojecten op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur, T (070) 379 89 79.

Wat gebeurt er daarna?

Tussen 29 mei en 9 juli 2014 wordt tevens advies aan de wettelijke adviseurs gevraagd (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Inspectie voor de Leefomgeving en de directeur Regionale Zaken van het ministerie van Economische Zaken) en de betrokken bestuursorganen (de relevante provincies, gemeenten en waterschappen en de relevante overheden in Duitsland en België). Ook geeft de Commissie m.e.r. haar advies over de reikwijdte en het detailniveau van de plan-MER.

Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van de definitieve 'notitie reikwijdte en detailniveau'. Op deze definitieve notitie zijn geen zienswijzen meer mogelijk. Als de plan-MER is afgerond, wordt de ontwerp-structuurvisie schaliegas opgesteld. De ontwerp-structuurvisie wordt begin 2015 samen met de plan-MER ter inzage gelegd, u krijgt dan weer de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen.

Nadere informatie

Uitgebreide informatie vindt u op www.rijksoverheid.nl/schaliegas. Heeft u na het bezoeken van de website nog vragen? Dan kunt u bellen met het Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt conceptnotitie structuurvisie schaliegas
Postbus 23
2290 AA Wateringen

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 4108
stadhuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
Banknummer
28.50.09.672

Onderwerp:
Zienswijze op concept notitie reikwijdte en
detailniveau schaliegas

Uw Kenmerk:

Uw brief van: 2 juni 2014
geregistreerd onder nr.: 14.008849

Datum 1 juli 2014

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz. - 2 JULI 2014

14U.11154

8621 / B. Wouda

Geachte heer/ mevrouw,

De gemeente Woerden heeft kennis genomen van de concept notitie reikwijdte en detailniveau schaliegas en het verzoek van de minister van Economische Zaken om hierop te reageren. In deze brief geven wij onze reactie en zienswijzen op de notitie.

Uit de concept notitie reikwijdte en detailniveau planMER, hierna genoemd notitie, blijkt dat de ondergrond van de gemeente Woerden mogelijk schaliegashoudend is. Hierdoor maakt het grondgebied van de gemeente Woerden onderdeel uit van het plangebied van de planMER Structuurvisie schaliegas. De gemeente Woerden is daardoor direct belanghebbende. De gemeente Woerden is tegen de winning van schaliegas.

De notitie geeft aanleiding tot het indienen van een drietal zienswijzen. Hieronder worden deze zienswijzen nader toegelicht.

Zienswijze 1 :Betrekt de Kadernota ondergrond Provincie Utrecht bij het opstellen van de planMER.

Door Provinciale Staten van Utrecht is de kadernota ondergrond vastgesteld. In deze nota is, vanuit provinciaal belang, gekeken naar de wenselijkheid van onconventionele winning van koolwaterstoffen (schaliegas) in de provincie Utrecht. De gemeente Woerden vindt het van groot belang dat dit provinciale beleid betrokken wordt bij het opstellen van de planMER en de eerste keuze van voor winning geschikte gebieden.

Zienswijze 2: De gemeente Woerden verzoekt om in de planMER inzichtelijk te maken wat de maximale impact kan zijn van schaliegas winning op de boven- en ondergrond. De gemeente Woerden zou vervolgens graag zien dat deze variant, met de grootste impact, gebruikt wordt bij de eerste keuze van voor winning geschikte gebieden.

In de notitie is aangegeven (par. 4.2.) dat in de planMER een voorbeeldwinning in detail wordt uitgewerkt en in de milieubeoordeling wordt gebruikt om de mogelijke effecten van schaliegaswinning in beeld te brengen.

Op alle leveringen en overeenkomsten zijn onze algemene inkoopvoorwaarden van toepassing (www.woerden.nl)

Over de voorbeeldwinning wordt in paragraaf 4.2 vermeld: "In de praktijk is elke schaliegaswinning uniek. Het is dus niet zo dat een eventuele toekomstige winning in Nederland altijd overeenkomt met de voorbeeldwinning. Hoe een schaliegaswinning er precies uit ziet is afhankelijk van allerlei factoren, zoals de diepte en de dikte van de schalielaag en de beschikbaarheid van water. Afhankelijk van onder andere deze factoren kan het aantal boringen meer of minder zijn dan in de voorbeeldwinning. De samenstelling van de chemicaliën die gebruikt worden bij het fracken kan verschillen. Ook kan er een verschil zijn in het aantal vrachtwagens dat nodig is om onder andere water aan en af te voeren."

Naar mening van de gemeente Woerden kan door gebruik te maken van een voorbeeldwinning, die in de praktijk sterk kan afwijken van een feitelijke winning, geen deugdelijke afweging gemaakt worden tussen ondergrondse en bovengrondse belangen.

Zienswijze 3: Besteed aandacht aan de landelijke weerstand tegen schaliegas winning bij het beoordelingskader van de verkenning van nut en noodzaak.

Schaliegaswinning is controversieel. Net als veel gemeenten heeft het college van Woerden het grondgebied van de gemeente schaliegasvrij verklaard en zijn steun betuigd aan het manifest van de gemeenten Noordoostpolder en Boxtel.

De maatschappelijke en politieke weerstand die er op dit moment is tegen schaliegaswinning blijkt niet uit het concept notitie reikwijdte en detailniveau. Vanuit de optiek van de gemeente Woerden is het een gemiste kans als er in de planMER niet wordt ingegaan op het ontbreken van draagvlak voor winning van schaliegas.

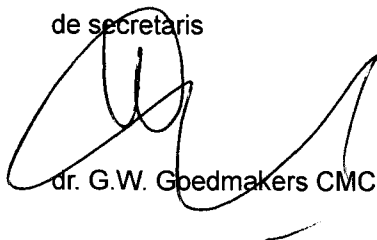
Omdat de gemeente Woerden direct belanghebbende is vertrouwt het college van Woerden er op dat het actief betrokken wordt bij beoordeling van de resultaten van het onderzoek en wordt uitgenodigd bij besprekingen. Wij zullen de provincie Utrecht op de hoogte brengen van onze zienswijze.

Voor vragen over deze zienswijze kunt u contact opnemen met dhr. B. Wouda, beleidsmedewerker Milieu, Wouda.B@Woerden.nl.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

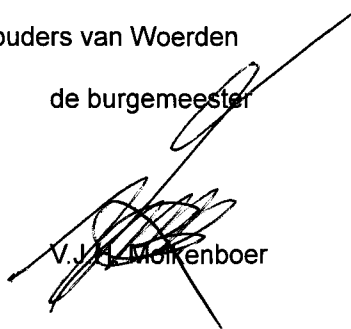
Hoogachtend,
College van burgemeester en wethouders van Woerden

de secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

de burgemeester

V.J.H. Molkenboer

cc: een kopie van deze brief is verzonden aan provincie Utrecht, t.a.v. Gedeputeerde Staten, Postbus 80300, 3508 TH UTRECHT

Registratiedatum: 25/07/2014
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

Gemeente Woerden
t.a.v. F. Kers
Postbus 45
3440 AA Woerden

RBP

25 JULI 2014

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.:
B.V.O.:

DATUM 24 juli 2014
NUMMER 810534E7
UW BRIEF VAN -
UW NUMMER -
BIJLAGE 1

TEAM BMI
REFERENTIE Kruseman
DOORKIESNUMMER 0302582357
E-MAILADRES Mieke.Kruseman@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau planMER structuurvisie schaliegas

Geachte mevrouw, mijnheer,

Hierbij sturen wij u ter kennisname de zienswijze van de provincie Utrecht met betrekking tot de Concept notitie Reikwijdte en Detailniveau planMER Structuurvisie schaliegas.

In deze zienswijze brengen wij een aantal punten onder de aandacht van het Rijk waarvan wij vinden dat deze in het onderzoek van de plan-MER meegenomen moeten worden. De ingebrachte punten zijn in lijn met de provinciale Kademota Ondergrond en hebben betrekking op de specifieke situatie in de provincie Utrecht.

Op 5 juni hebben wij, samen met Omgevingsdienst Regio Utrecht, een bijeenkomst georganiseerd om kennis en informatie over schaliegas uit te wisselen. Wij vonden het waardevol om op deze middag en in de periode erna contact te hebben over onder ander het tot stand komen van de zienswijzen. Wij hopen dit contact in de toekomst voort te zetten. Daarom zijn wij van plan om in het najaar een bijeenkomst te organiseren met betrokken gemeenten, waterschappen, waterleidingbedrijven en anderen. U zult hierover te zijner tijd worden geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Drs. S. van Gool,
Teamleider BMI, afdeling FLO.

Bureau Energieprojecten
inspraakpunt concept notitie structuurvisie schaliegas
Postbus 23
2290 AA Wateringen

DATUM	1 juli 2014	TEAM	BMI
NUMMER	80FFF956	REFERENTIE	Karin van den Broek
UW BRIEF VAN	27 mei 2014	DOORKIESNUMMER	030-2582716
UW NUMMER	DGETM-EM / 14085779	E-MAILADRES	karin.van.den.broek@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau planMER structuurvisie schaliegas

Geachte heer, mevrouw,

Op 28 mei hebben wij van u de Concept notitie reikwijdte en detailniveau plan MER Structuurvisie schaliegas (cNRD) ontvangen. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid onze zienswijze bij u onder de aandacht te brengen. Wij verzoeken u deze mee te nemen bij het opstellen van het planMER Structuurvisie schaliegas.

Door het IPO is een zienswijze bij u ingebracht. Aanvullend op deze zienswijze willen wij een aantal punten bij u onder de aandacht brengen, die betrekking hebben op de specifieke situatie in de provincie Utrecht. De provincie heeft het beleid voor de ondergrond recentelijk vastgelegd in de Kadernota Ondergrond (april 2014). De Kadernota Ondergrond is o.a. toegestuurd aan het Ministerie van Economische Zaken (10 juni 2014, kenmerk 80FABAA3). Deze zienswijze is lijn met de Kadernota Ondergrond.

Drinkwater

- Wij vragen u om in de planMER aan te geven welke schaliegas-activiteiten een mogelijk risico voor de drinkwaterwinning opleveren, en hoe groot dat risico wordt ingeschat.
- In de cNRD wordt voorgesteld de uitsluitingsgebieden verticaal te begrenzen op 1000 meter onder maaiveld. Deze diepte wordt niet onderbouwd. Wij vragen u te onderzoeken of deze diepte voldoende is voor een goede bescherming van het drinkwater.
- Aan deze begrenzing van grondwaterbeschermingsgebieden ligt ten grondslag hoe lang het duurt tot een eventuele verontreiniging aan het maaiveld bij de winning is. De grondwaterbeschermingszones, die de provincie Utrecht in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie heeft vastgelegd, zijn niet berekend op eventuele incidenten onder maaiveld. Bij schaliegaswinning bestaat de kans dat incidenten dichtbij of in de watervoerende pakketten plaatsvinden. Daarom vragen wij u aandacht te besteden aan '3D grondwaterbescherming'.
- Wij achten het niet acceptabel om in boringsvrije zones en het 100-jaars aandachtsgebied te boren naar schaliegas (Kadernota Ondergrond). Wij vragen u daarom in de planMER te onderzoeken onder welke voorwaarden schaliegas-activiteiten in boringsvrije zones en 100-jaarsaandachtsgebieden veilig kunnen worden uitgevoerd.

- De provincie Utrecht heeft samen met de drinkwaterbedrijven Oasen en Vitens na uitgebreid onderzoek de gebieden voor mogelijke toekomstige drinkwaterwinning vastgelegd. Deze strategische grondwaterreserves hebben wij vastgesteld in onze Kadernota Ondergrond, waarbij wij hebben aangegeven schaliegaswinning in deze gebieden niet acceptabel te vinden. Wij vragen u daarom in de planMER aan te geven welke risico's er zijn voor de toekomstige drinkwaterwinning binnen het gebied dat wij hebben vastgesteld als strategische grondwaterreservaat.
- Binnen het plangebied in de provincie Utrecht liggen de boringsvrije zones Lopik, Montfoort, Linschoten, Blokland, Nieuwegein, Vianen, Tull en 't Waal, Vianen-Panoven, Lexmond en Leidschenrijn. Deze boringsvrije zones zijn ingesteld ter bescherming van het grondwater voor de drinkwaterwinning. In de Provinciale Milieu Verordening (PMV) zijn slechts een beperkt aantal uitzonderingen opgenomen voor activiteiten in boringsvrije zones. Activiteiten ten behoeve van schaliegaswinning vallen hier niet onder. Wij vragen u rekening te houden met deze boringsvrije zones bij de bepaling voor het vrijwaarden van gebieden van schaliegaswinning.
- Grondwater is een belangrijke bron voor de drinkwatervoorziening in Utrecht. Vervuiling van het grondwater door frackingvloeistoffen moet voorkomen worden. Pagina 23 van de cNRD stelt dat "de risico's van verspreiding van frackingvloeistoffen naar watervoerende pakketten waar zoet water kan voorkomen in de effectstudie schaliegaswinning (Witteveen en Bos, 2013) verwaarloosbaar is geacht". Wij vragen u om dit in de planMER nader te onderzoeken en daarbij ook gebruik te maken van een zeer recente Canadese studie, waarin grote zorgen worden geuit over de afdichting van putten en mogelijke verontreiniging van het grondwater.
Council of Canadian Academies (2014), Environmental Impacts of Shale Gas Extraction in Canada.
http://www.scienceadvice.ca/uploads/eng/assessments%20and%20publications%20and%20news%20releases/shale%20gas/shalegas_fullreporten.pdf

Natuur

- De provincie Utrecht vindt een goede bescherming van Natura2000 gebieden belangrijk. De Natura 2000 gebieden zelf worden op voorhand uitgesloten in de cNRD. Hoe wordt in de planMER omgegaan met de gevolgen van schaliegas-activiteiten in de omgeving op de Natura 2000 gebieden? Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als er sprake is van kwelstromen richting de Natura 2000 gebieden.

Stiltegebieden

- In de cNRD staat dat de opsporingsfase geen deel uitmaakt van het onderzoek, omdat de effecten in de winningsfase groter zijn. Wij willen er echter op wijzen dat seismologisch onderzoek bij opsporing op grond van onze PMV is verboden in stiltegebieden.

Aardkundige waarden

- De provincie Utrecht beschermt in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie de aardkundige waarden. Deze waarden kunnen worden aangetast door verandering van het reliëf en door roering van de ondergrond. Wij verzoeken u aardkundige waarden toe te voegen aan het beoordelingskader (tabel 5.2) van de cNRD. Hierbij kan aangesloten worden op de formuleringen die zijn gebruikt voor Archeologie in de cNRD.

Landschap en cultuurhistorie

- In onze Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie geven wij aan dat de openheid een kernkwaliteit is van het Groene Hart. In de Kadernota Ondergrond hebben wij daarom aangegeven dat wij schaliegas-activiteiten in dit gebied niet acceptabel vinden.
Een uitgebreide beschrijving en handvatten voor het omgaan met de kernkwaliteiten hebben we opgenomen in de Kwaliteitsgids voor de Utrechtse Landschappen. Wij vragen u hiervan gebruik te maken.
- In het beoordelingskader van de cNRD wordt de beïnvloeding van landschappelijke en cultuurhistorische elementen en patronen als criterium genoemd. Landschap en cultuurhistorie zijn echter aparte kwaliteiten. Wij pleiten er dan ook voor ze apart te beoordelen.
- Wij vragen ons af, of het beoordelingskader voldoende bescherming zal bieden voor ons cultuurhistorisch erfgoed, zoals wij dit in onze Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (2013) en de partiële herziening hiervan (2014) hebben opgenomen. In onze Kadernota Ondergrond geven wij aan dat wij schaliegas-activiteiten

niet acceptabel vinden in het gebied van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en bij de stelling van Amsterdam. Wij vragen u de schaliegas-activiteiten voor die gebieden mee te nemen in de planMER.

Licht/donkerte

- In het beoordelingskader is licht opgenomen met als criterium lichtemissie. Het is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld: verlichtingssterkte (feitelijk lichtemissie, relevant voor hinder voor omwonenden maar ook natuur), lichtsterkte, luminantie, sky glow/ hemelhelderheid. Gewenst is dat deze verschillende facetten in de planMER aan bod komen.
- In het beoordelingskader is ook de belevingswaarde van het landschap opgenomen. Graag zien wij hier ook het nachtelijk landschap bij betrokken. In dat kader zou het gewenst zijn om bij de beschrijving van de landschapstypen toe te voegen dat de laagveengebieden en rivierengebieden 's nachts donker zijn: weinig zicht op lichtbronnen aan de horizon en donkere hemel (andere landschapstypen zijn niet in het Utrechts deel van het onderzoeksgebied vertegenwoordigd).

Waterveiligheid

- Een deel van het onderzoeksgebied van de planMER ligt in overstromingsgevoelig gebied. Wij verzoeken u de consequenties hiervan mee te nemen in de planMER, zowel op het gebied van veiligheid als van economische schade.

Bodemkwaliteit

- In tabel 5.2 van de cNRD is het beoordelingskader opgenomen. Hierin staat als criterium opgenomen de beïnvloeding van de bodemkwaliteit. Wij vragen u in de planMER duidelijk aan te geven wat u daaronder verstaat.

Externe veiligheid

- Wij stellen voor om bij de beoordeling op externe veiligheid ook de 10^{-8} contour in beeld te brengen. Dit kan dan aanvullend gebeuren op de 10^{-6} contour en de hoogte van het groepsrisico, die al in tabel 5.2 met het beoordelingskader zijn genoemd.
- In de cNRD wordt schaliegaswinning in stedelijk gebied uitgesloten, onder andere vanwege de hogere externe veiligheidsrisico's. Op grond van welk (veiligheids)criterium zijn andere bebouwde gebieden, waaronder kleine kernen en linten, niet opgenomen in de uitgesloten gebieden?

Breukzones

- Utrecht ligt voor een deel in een gebied waar veel natuurlijke breuken voorkomen. Het is erg belangrijk dat goed onderzoek gedaan wordt naar de risico's van schaliegaswinning in de breukzones, omdat dit kan leiden tot aardbevingen of onverwacht transport van vloeistoffen en gassen langs de breuken. Wij zijn dan ook blij dat u in de cNRD aangeeft in de milieubeoordeling de potentiële risico's van schaliegaswinning in relatie tot het vóórkomen van breuken te beschrijven.

Duurzame energie

- Het is beleid van de provincie Utrecht om de winning van duurzame energie zoveel mogelijk ruimte te geven. De winning van schaliegas kan de transitie naar duurzame energievoorziening vertragen. Zo is het onduidelijk of het ruimtebeslag voor schaliegaswinning negatieve invloed heeft op geothermie. Wij verzoeken u daarom in de planMER de (ruimtelijke) relatie tussen schaliegaswinning en geothermie te onderzoeken.

Gezondheid

- Bij het beoordelingskader (tabel 5.2) missen wij het thema gezondheid. In de planMER willen wij graag een vertaling zien van de gezondheidseffecten van de milieubelasting (met name lucht en geluid). Dit zou uitgedrukt kunnen worden in GES-contouren of GES-waarden.

Ruimtelijke impact en technische aspecten

- Er bestaat nog steeds onduidelijkheid over het uiterlijk van de boorlocatie, hoe lang de ruimtelijke impact duurt en welke activiteiten er plaats vinden. Wij willen vragen hier in de MER zoveel mogelijk duidelijkheid over te scheppen.
- In onze Kadernota Ondergrond zijn wij uitgegaan van de huidige gangbare technieken van schaliegaswinning. Als in de planMER wordt uitgegaan van innovatieve technieken, dan willen wij u vragen de nieuwe techniek toe te lichten. Wat zijn de voor- en nadelen van deze techniek en hoeveel ervaring is er al mee opgedaan?

Landschapstypen en deelgebieden

- Worden bij de beoordeling per landschapstype (stap 1) en bij de beoordeling in deelgebieden (stap 2) alle afzonderlijke beoordelingsaspecten inzichtelijk gescoord? En wordt hier niet een gemiddelde score over het hele gebied genomen? Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat in een deelgebied één stiltegebied ligt. Bij het bepalen van een gemiddelde score voor een deelgebied kan het gebeuren dat het effect klein lijkt, maar dat het geluidseffect wel duidelijk aanwezig is als de schaliegaswinning zich in of naast het stiltegebied bevindt.
- De indeling in deelgebieden is nu nog onbekend. Gezien de ruimtelijke expertise van de provincie willen we hierbij betrokken worden.
- In de cNRD wordt gesteld, dat effecten die kunnen worden opgelost door de boorlocatie enkele (tientallen) meters op te schuiven, niet leiden tot uitsluiting in de MER. Wij vragen u aan te geven in hoeverre er bij een concreet initiatief nog de mogelijkheid is om op dit soort effecten te sturen. Naar ons idee bieden verdere procedurestappen (Mijnbouwwet/WABO) onvoldoende waarborg om er op te vertrouwen dat dit wel goed komt.

Proces

- Provinciale Staten van de provincie Utrecht hebben een motie over schaliegas aangenomen. In die motie wordt het college van GS gevraagd 'een moratorium te bepleiten bij het Rijk op alle activiteiten die betrekking hebben op schaliegas tot er definitief duidelijkheid is over de landelijke wet-en regelgeving en de landelijke onderzoeken zijn afgerond'. Naar ons idee betekent dat ook dat er geen schaliegas-activiteiten kunnen plaatsvinden totdat zowel de structuurvisie schaliegas als de structuurvisie STRONG gereed zijn, waarin de brede integrale afweging wordt gemaakt.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

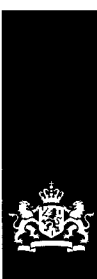

De secretaris,

Registratiedatum: 13/10/2014
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Woerden
de heer en mevrouw Dr. G.W. Goedmakers
Postbus 45
3440 AA WOERDEN
Nederland

RBP

13 OKT. 2014

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.: W. Goedmakers/B&W
B.V.O.:

Datum 10 oktober 2014
Betreft Uw reactie op de conceptopzet voor het milieuonderzoek schaliegas

Geachte heer en mevrouw Goedmakers

In het voorjaar van 2014 reageerde u op de concept onderzoeksopzet voor het milieuonderzoek naar schaliegas in Nederland. Ik wil u bedanken voor uw zienswijze. In deze brief kunt u lezen wat wordt gedaan met de belangrijkste punten die uit alle zienswijzen zijn gekomen, wat de planning is voor het milieuonderzoek (planMER) naar schaliegas en waar u meer informatie kunt vinden.

In totaal zijn 2.464 zienswijzen binnengekomen waarvan 839 uniek. Daarnaast zijn 336 reacties van overheden ontvangen. Schaliegas is een onderwerp waar velen bij betrokken zijn. Dat is ook terug te zien in het aantal ontvangen zienswijzen. Voor mij is dit een bevestiging van mijn werkwijze om de keuzes over schaliegas uiterst zorgvuldig te maken. Ik wil op basis van de juiste feiten een afweging maken of en zo ja waar schaliegaswinning in Nederland kan plaatsvinden. Uw zienswijze op de onderzoeksopzet draagt er aan bij dat we deze benodigde feiten boven tafel krijgen.

Reacties op zienswijzen

De Commissie voor de m.e.r. (de Commissie) heeft op basis van de zienswijzen en reacties een advies gegeven over de onderzoeksopzet. Naar aanleiding van dit advies heb ik besloten de opzet van het milieuonderzoek te wijzigen. U kunt de belangrijkste punten uit het advies en mijn reactie daarop lezen in de bijlage. De volledige reactie op het advies, die ik samen met de minister van Infrastructuur en Milieu heb gegeven, kunt u lezen op www.rijksoverheid.nl/schaliegas.

Planning structuurvisie schaliegas

De zienswijzen en het advies van de Commissie leiden tot een uitbreiding van het milieuonderzoek. Daarom krijgt onderzoeksbureau Arcadis, die het milieuonderzoek verricht, meer tijd voor haar analyses. In het tweede kwartaal van 2015 zal ik het milieuonderzoek ontvangen. Dit onderzoek vormt een onderdeel van de structuurvisie schaliegas. In deze structuurvisie zal ik aangeven of en zo ja waar en onder welke voorwaarden schaliegaswinning in Nederland kan plaatsvinden. Het concept van deze structuurvisie is na de zomer van 2015 klaar. Iedereen kan daarna een reactie geven op dit concept. Deze reactie wordt

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
drs. A.P. Timmer

T 070 378 6740
a.p.timmer@minez.nl

Ons kenmerk
DGETM-EM / 14161011

Bijlage(n)
1

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Ons kenmerk
DGETM-EM / 14161011

meegewogen bij het opstellen van de definitieve structuurvisie. De definitieve structuurvisie schaliegas wordt eind 2015 verwacht.

Meer informatie

De reactienota, de zienswijzen, de concept onderzoeksopzet en algemene informatie over schaliegas staan op www.rijksoverheid.nl/schaliegas.

Met vriendelijke groet,

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

Bijlage 1 Hoofdpunten reactie op zienswijzen

In deze bijlage staan de belangrijkste punten uit de zienswijzen en het advies van de Commissie. Hieronder wordt kort weergegeven hoe daarmee zal worden omgegaan in het vervolgproces. De volledige reactie op het advies van de ministers van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu, kunt u lezen op www.rijksoverheid/schaliegas.

Wat zijn de maatschappelijke effecten van schaliegas?

Het onderzoeksbureau CE Delft verkent met betrokken partijen en experts de maatschappelijke effecten (ook wel het 'nut-en-noodzaak'-onderzoek genoemd). Daarin kijkt CE Delft ook naar de mogelijke rol van schaliegas in de overgang naar een duurzame samenleving in 2050.

Alleen schaliegas of ook schalieolie?

Door verschillende experts is bevestigd dat bij de opsporing en/of winning van schaliegas ook mogelijk schalieolie aangetroffen wordt. Schalieolie wordt daarom ook meegenomen in het milieuonderzoek.

Uitsluitingsgebieden milieuonderzoek

In het milieuonderzoek komt een toelichting waarom sommige gebieden vooraf al worden uitgesloten van het onderzoek. Denk hierbij aan natuurgebieden en woonwijken. Het is niet zo dat in de gebieden die worden bekeken in het milieuonderzoek straks automatisch schaliegas kan worden gewonnen. De keuze of en zo ja waar schaliegas gewonnen kan worden, wordt gemaakt in de structuurvisie schaliegas.

Drinkwatervoorziening

Naast grondwaterwinningen die nu in gebruik zijn, gaat het milieuonderzoek ook in op grondwatervoorraden voor toekomstige drinkwaterwinningen.

1000-meter begrenzing in de ondergrond

In het milieuonderzoek zal, in overleg met de waterbedrijven, verder onderzocht worden in hoeverre de grens van 1000 meter diepte voldoet of dat aanpassing nodig is.

Effecten in Duitsland en België

Voor de verschillende milieuaspecten wordt in beeld gebracht tot op welke afstanden effect merkbaar is. Hiermee wordt ook duidelijk of er mogelijke grensoverschrijdende effecten zijn.

Voorbeeldwinningen

Voor het milieuonderzoek wordt uitgegaan van een economisch haalbare voorbeeldwinning inclusief een gasbehandelingsinstallatie in plaats van de maximale invulling van het gebied met schaliegaswinning. Op verzoek van de Commissie wordt in het milieuonderzoek ook gekeken naar de optelsom van

milieu-effecten als in een gebied op meerdere locaties schaliegas zou worden gewonnen.

Gebiedsregels in structuurvisie

De Commissie adviseert om duidelijkheid te geven over de regels voor de gebieden waar mogelijk schaliegas gewonnen kan worden die in de structuurvisie worden vastgelegd. Als schaliegaswinning in bepaalde gebieden onder voorwaarden wordt toegestaan wordt het voorstel van de Commissie in dat licht bekeken.

Heldere regelgeving voor betere sturing

Voor de opsporing van aardgas uit schaliegesteente is een opsporingsvergunning van de Minister van Economische Zaken nodig op grond van de mijnbouwregelgeving. De mijnbouwregelgeving biedt momenteel niet de mogelijkheid om de structuurvisie schaliegas mee te wegen in de vergunningverlening. De regelgeving wordt daarom aangepast. Deze aanpassing loopt gelijk met het traject van de structuurvisie.

Bestuurlijke en maatschappelijke betrokkenheid

Op bestuurlijk en ambtelijk niveau worden gesprekken gevoerd met betrokken partijen voordat er besluiten worden genomen. Deze gesprekken vinden plaats met decentrale overheden, de drinkwatersector, de olie- en gasector, wetenschappers, Ngo's en met de Duitse en Belgische buurregio's.